

2 sönd.e.Trefaldighet 2018 Ingemar Andersson (LFS)

Kallelsen till Guds rike. Den stora måltiden.

Salme 66, 1. Joh 3:13-18, Luk 14:15-24

Texterna under kyrkoåret har en noga genomtänkt ordning, så att man under ett år i gudstjänsterna får gå igenom olika sidor av den kristna tron. Vi är nu inne i trefaldighetstiden då vi under en lång rad söndagar undervisas om livet som kristen. Också här möter vi en bestämd ordning.

Förra söndagen ställdes vi i berättelsen om den rike mannen och Lasarus inför skillnaden i att dö salig eller att som ogudaktig gå in i evigheten. För att ingen av oss skall möta samma öde som den rike mannen, möts vi i dag av kallelsen till Guds rike i berättelsen om den stora måltiden.

Men först något om bakgrunden till dagens evangelium och den närmaste orsaken till att Jesus berättar denna liknelse.

Jesus hade hamnat i ovanligt fint sällskap. Han, som anklagades för att umgås med publikaner och horor och äta med dem, hade en sabbat bjudits in till en av de ledande fariséerna på måltid. Runt matbordet brukar det ju råda en ganska trivsamt stämning, men så var det nog inte vid det här tillfället. Värden och de andra gästerna satt på spänn. De vaktade på Jesus. De sökte nämligen efter något att anklaga honom för. Och tillfälle yppade sig fortare än de kunnat tro. En man, som led av vatten i kroppen, hade sökt Jesus i hopp om att bli botad, och nu stod han där framför Jesus i fariséens hus. Jesus, som visste vad fariséer och lagkloka tänkte, frågade dem nu:

"Är det tillåtet att bota sjuka på sabbaten eller är det inte tillåtet?" Ingen ville svara. Jesus botade då den sjuke mannen och lät honom gå. Sedan ställde han en ny besvärlig fråga till bordsgästerna: *"Om någon av er har en son eller så bara en ox som faller i en brunn, skulle han då inte genast dra upp honom även om det vore sabbat?"* På detta fick han inte heller något svar.

När man så skall sätta sig till bords skyndar sig gästerna att ta de främsta platserna. Jesus berättar då en liknelse om risken att bli förnedrad om man upphöjer sig själv. Och så säger han, att när man bjuder till fest, skall man inte bjuda dem som sedan kan bjuda tillbaka, utan man skall bjuda fattiga, krymplingar, lama och blinda. Det är saligt att handla så, säger Jesus.

En av bordsgästerna säger då: *"Salig är den som får bli bordsgäst i Guds rike."*

Det var ju ett gott och fromt uttalande, men Jesus genomskådar hyckleriet och den falska fromheten och berättar nu som svar liknelsen om den stora måltiden. Det är alltså till fariséer och lagkloka Jesus riktar liknelsen som är vår text i dag. Han säger dem att de alla är inbjudna att bli bordsgäster i Guds rike, men att de med allehanda ursäkter tackar nej, och därmed går inbjudan till andra. Själva kommer ni aldrig in, säger Jesus, *"ty jag säger er att ingen av de män som var bjudna skall smaka min måltid"*.

Kom, nu är allt färdigt

Men bjudningen går nu vidare. Husbondens tjänare går ut på gator och gränder, på vägar och stigar, enträget uppmanande människor att komma till festmåltiden. Husbonden vill ha huset fullt.

Gud hade i sin frälsningsordning bestämt att det judiska folket skulle bjudas först. Och många lyssnade till kallelsen och kom, medan andra med allehanda ursäkter avvisade kallelsen. Så gick kallelsen vidare till hedningarna. När Paulus och Barnabas predikar för judarna i Antiokia blir de hånfullt motsagda. Paulus svarar då frimodigt: *"Guds ord måste först predikas för er. Men då ni visar det ifrån er och inte anser er själva värdiga det eviga livet, se, då vänder vi oss till hedningarna. Ty så har Herren befallt oss: Jag har satt dig till ett ljus för hedningarna, för att du skall bli till frälsning intill jordens yttersta gräns."* (Apg. 13:46-47).

Därför når kallelsen till Guds rike i dag också oss. Och bjudningen lyder: *"Kom, nu är allt färdigt!"* Bordet är dukat och vem som helst, den som vill, är välkommen att bli bordsgäst i Guds rike, att slå sig ner och ta för sig av de himmelska rätterna. Allt är färdigt, fullbordat.

Om denna himmelska måltid hade Herren talat genom profeterna: *Herren Sebaot skall på detta berg göra en festmåltid för alla folk, en festmåltid med utsökta rätter och gamla viner, ja, med bästa vin, väl klarat. Han skall på detta berg göra om intet den slöja som beslöjar alla folk, det täckelse som täcker alla folkslag. Han skall för alltid göra döden om intet. Herren Herren skall torka bort tårarna från alla ansikten, sitt folks vanära skall han ta bort från bela jorden. Ty Herren har talat.* (Jes. 25:6-9). Och nu var tiden kommen att måltiden skulle tillredas.

Han har gjort det

"Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?" I dessa Jesu ord på korset citerar Jesus från Psalt 22, den psalm som bär rubriken "Messias lidande och seger". Här skildras Jesu lidande, allt han måste lida och utstå för oss syndare. Men psalmen avslutas med ett budskap om frukterna av Jesu verk:

Alla jordens ändar skall tänka på det och omvända sig till Herren. Hednafolkens alla släkter skall tillbe inför dig. Ty riket är Herrens, han råder över hednafolken. Alla mäktiga på jorden skall äta och tillbe. Inför honom skall de böja knä, alla de som far ner i stofset, de som ej kan hålla sin själ vid liv. De efterkommande skall tjäna honom, kommande släkten skall få höra om Herren. De skall träda fram och förkunna hans rättfärdighet för det folk som skall födas, att han har gjort det. (Ps. 22:28-32).

Så förkunnades redan genom psalmisten det fria evangeliet: Han har gjort det! – detsamma som Jesus uttalar på korset, då han innan han uppger andan säger: Det är fullbordat! Hela frälsningsverket är inneslutet här. Och det var det budskapet husbonden sände ut sina tjänare med: Han har gjort det. Kom, nu är allt färdigt!

Människan är annars till sin natur övertygad om att allt nog ändå inte är riktigt färdigt. Hon tror gärna att hon på ett eller annat sätt måste hjälpa till med något, med sin ånger, med sin omvändelse osv. Det är den fariseiska smittan, som alltid måste blanda in någon egen gärning i frälsningsverket. Men här finns ingen mänsklig gärning eller förmåga att åberopa.

För det första: *"Ingen förståndig finns, ingen som söker Gud"*, betygar Paulus i Rom. 3:11. Om inte husbonden sänt ut sina tjänare med kallelsen, enträget manat och nödgat människor att lyssna och komma, skulle ingen ha kommit.

Om inte Kristus sänt sitt evangelium till världen och gett sina apostlar uppdraget att förkunna syndernas förlåtelse i Jesu Kristi namn och låtit kallelsen till Guds rike gå ut, skulle ingen människa ha blivit frälst. För det andra: om inte allt varit färdigt, om inte Kristus fullgjort allt i vårt ställe, utan frälsningen också till någon del berodde på oss, skulle heller ingen människa bli frälst: *"Ty av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar, för att ingen skall berömma sig."* Ef. 2:8-9. Allt är färdigt!

"Se, nu är den rätta tiden, nu är frälsningens dag." (2 Kor. 6:2).

"När tiden för festen var inne, skickade han ut sina tjänare..." Det finns en tid i livet som är viktigare än allt. Det är nådatiden, när Herrens kallelse når dig. Och Jesus lär oss i en annan liknelse (Matt. 20:1-16) att Herren troget kallar genom hela livet, så angelägen om vår eviga salighet och att rädda oss undan förhärdelse och fördömelse.

När människor nås av kallelsen till Guds rike blir reaktionerna olika. En del lyssnar inte alls. De slår dövörat till och vänder alltsammans ryggen. Andra är lite finare av sig, men har många olika ursäkter att anföra för att slippa komma. Det finns så mycket annat som är viktigare: *"De började alla ursäkta sig. Den förste sade till honom: Jag har köpt en åker och måste gå ut och se på den. Jag hoppas du ursäktar. En annan sade: Jag har köpt fem par oxar och är på väg att se vad de duger till. Jag hoppas du ursäktar. Ännu en annan sade: Jag har gift mig, och därför kan jag inte komma."*

Att se till sin nyinköpta åker, att provköra sin nya traktor eller bil, eller att ta väl hand om sin fru är ju alltsammans legitima och goda ting. Men när de sätts framför kallelsen till Guds rike, blir de salighetshinder.

Jesu säger oss i denna liknelse hur vi reagerar när vi nås av Guds kallelse. Han avslöjar vår ovilja, våra genomskinliga ursäkter för att inte komma, när Herren kallar. Vi älskar världen och dess rikedomar framför Gud rike. För våra hjärtan är onda och från Gud bortvända.

Samtidigt bär vi på ett andligt högmod, som inte vill erkänna vare sig fattigdom, handikapp, blindhet eller förlamning på det andliga området.

"Jag skall väl också ta mitt ansvar. Något bör och kan väl jag också göra. Skulle allt vara färdigt och jag ingenting ha att bidra med – nej, hjälp dig själv, så hjälper dig Gud." Så lyder fariseismens valspråk. *"Jag hoppas du ursäktar."*

Bröder, se på er egen kallelse. Inte många av er var visa om man ser till det yttre, inte många var mäktiga, inte många av förnäm släkt. Nej, det som för världen var dåraktigt har Gud utvalt för att låta de visa stå där med skam, och det som för världen var svagt har Gud utvalt för att låta det starka stå där med skam, och det som för världen var oansenligt och föraktat, ja, det som inte var till, har Gud utvalt för att göra till intet det som var till, för att ingen människa skall berömma sig inför Gud. Honom har ni att tacka för att ni är i Kristus Jesus, som Gud för oss har gjort till vishet, rättfärdighet, helgelse och återlösning, för att det skall ske som står skrivet: Den som berömmar sig skall berömma sig av Herren. (1 Kor. 1:26-31).

Så fylldes ändå festsalen till sist med gäster. Fattiga, krymplingar, blinda och lama hörsammade kallelsen och kom. Vad var det som gjorde att de lyssnade och lydde? Var de bättre människor än de som tackade nej? Var de mer andligt sinnade än de som ursäktade sig och inte kom? Nej, vi är alla sådana att vi av Gud måste föras till festmåltiden i Guds rike. *"Ty här finns ingen skillnad. Alla har syndat och saknar härligheten från Gud..."* Det är när Gud genom sin heliga lag uppenbarar detta för oss, när vi avslöjade står där som fattiga syndare, andligt förflamade och förkrympta, som Gud berett vägen genom evangelium. Till en sådan, som förlorat allt hopp om någon egen rättfärdighet, kommer Ordet: Kom, allt är färdigt! Du är bjuden till Lammets bröllopsmåltid i Guds rike. Där finns en plats för dig att fritt och för intet, att alldeles oförtjänt ta i besittning.

"Alla har syndat och saknar härligheten från Gud, och de står som rättfärdiga utan att ha förtjänat det, av hans nåd, därför att Kristus Jesus har friköpt dem. Honom har Gud, genom hans blod, ställt fram som en nådastol, att tas emot genom tron. Honom har Gud, genom hans blod, ställt fram som en nådastol, att tas emot genom tron." (Rom. 3:22-25).
Välkommen in! Amen.